

A törökök 1596-os magyarországi hadjáratát megörökítő, pár éve a törökországi Anatóliában előkerült különleges naplóról tartott előadást a kortörténeti dokumentumot megtaláló Günhan Börekçi, az isztambuli Sehir Egyetem oktatója csütörtökön az Egerben zajló végvár-konferencia keretében.

Günhan Börekçi az MTI kérdésére felidézte: egyik kollégájával I. Szulejmán 1566-os szigetvári ostromának történetét kutatva járták a törökországi könyvtárakat és levéltárakat, amikor véletlenül bukkantak a kéziratra a közép-anatóliai Konya város levéltárában hét éve. Mint hozzátette, az oszmán nyelven íródott dokumentum címe semmitmondó volt, csak megvizsgálásakor derült ki, hogy az 1596-os hadjáratról tartalmaz rendkívül érdekes részleteket.

A szakember a napló jelentőségét hangsúlyozva rámutatott: bár sok, ebből az időszakból származó kézirati forrás áll rendelkezésre - némelyikük még Egert is megemlíti -, valamilyen ok miatt a korszak bőven dokumentált háborúival szemben az 1596-os hadjárat eseményeiről nem maradtak fenn írásos emlékek.

Hozzátette: a vélhetően 1597 és 1599 között íródott napló abból a tekintetből is rendkívüli jelentőséggel bír, hogy a korabeli kézirathoz képest sokkal részletesebben, napokra bontva számol be III. Mehmed szultán magyarországi hadjáratának 186 napjáról.

A szerzőről ugyanakkor keveset tudni: a naplót egy katonai logisztikával foglalkozó - a mai fogalmaink szerint - titkár írta, aki önmagát Gaibiként emlegeti, ami nagyjából azt jelenti, hogy "senki".

Gaibi a hadjáratban a hadsereg tagjaként vett részt. Együtt élt a katonákkal, ezért nem csak a hadi cselekményekről számolt be, nagyon sok érdekes részlet kiderül a seregben töltött hétköznapiokról, például az étkezési szokásokról, az élelmiszerellátási gondokról. Sok minden megtudható a felvonulás útjába eső területeken élő emberekről, így például az Eger környékén élő földművesekről is - mutatott rá.

Eger háromhetes ostromáról is részletesen ír a szerző: kiderül például, hogy - a régészeti kutatások eredményeivel egybecsengő módon - az utolsó napokban kétezren estek el, és a halottaknak csak a fele volt katona - mondta. Günhan Börekçi hangot adott abbéli reményének, hogy a napló hamarosan magyar nyelven is napvilágot lát.

2014. október 17.

Forrás: MTI